

29 Μαρτίου 2020

Η προσκύνυση του Σταυρού

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Εόρτιοι & Πανηγυρικοί Λόγοι](#)

« Υπάρχουν κάποιοι ανάμεσα σ' αυτούς που βρίσκονται εδώ, οι οποίοι δεν θα γευτούν το θάνατο, πριν δουν να έρχεται δυναμικά η Βασιλεία του Θεού». (Μαρκ. 8, 34-9,1)

Κάθε χρόνο, την εποχή αυτή, ακούμε τα λόγια τούτα. Κάθε χρόνο, την ίδια περίοδο, τα διακηρύττει η Εκκλησία, και η μεγάλη αυτή υπόσχεση του Κυρίου μας επαναλαμβάνεται. Γιατί άραγε γίνεται αυτό; Είναι απλά μια ιστορική δήλωση; Την προφέρει άραγε ο Χριστός απλά επειδή επρόκειτο να αναστηθεί εκ νεκρών και να

αναληφθεί «εν δόξη» πριν πεθάνουν κάποιοι από τους τότε παρισταμένους; Κάτι τέτοιο δεν μπορεί να είναι αλήθεια.

Τα Ευαγγέλια γράφτηκαν σε μια συγκεκριμένη εποχή στο παρελθόν και για ένα ιδιαίτερο κοινό· η επίγεια αποστολή του Χριστού έλαβε χώρα σε συγκεκριμένο χρόνο και Εκείνος απευθύνθηκε σε συγκεκριμένους ανθρώπους. Ωστόσο, τα λόγια του Χριστού και των Ευαγγελίων απευθύνονται και σε μας· υπερβαίνουν τα στενά όρια της ιστορίας και μιλούν και στο τώρα. Η υπόσχεση που σήμερα ακούσαμε απευθύνεται και σε μας: υπάρχουν κάποιοι από μας που δεν θα πεθάνουν πριν δουν «να έρχεται δυναμικά η Βασιλεία του Θεού».

Όμως τι σημαίνει στην πραγματικότητα να βλέπεις τη Βασιλεία του Θεού «να έρχεται δυναμικά»; Τα Ευαγγέλια δεν απαντούν κατηγορηματικά, αλλά ο ευαγγελιστής Μάρκος προτείνει ξεκάθαρα μια απάντηση τοποθετώντας τη διήγηση της Μεταμόρφωσης του Χριστού αμέσως μετά τον παραπάνω στίχο. Η έλευση της Βασιλείας του Θεού σχετίζεται με τη Μεταμόρφωση του Υιού του Θεού· του Υιού του Θεού που όμως έγινε και Υιός ανθρώπου. Με άλλα λόγια, η έλευση της Βασιλείας του Θεού σχετίζεται επίσης και με τη δική μας μεταμόρφωση. Όταν ο Χριστός λέει πως κάποιοι από εκείνους που Τον άκουγαν θα βιώσουν- θα δουν- την έλευση της Βασιλείας πριν γνωρίσουν θάνατο, στην ουσία εννοεί ότι θα βιώσουν στη ζωή τους την ανακαινιστική και μεταμορφωτική δύναμη του Θεού.

Υπάρχουν τέσσερις «στιγμές», τέσσερα σημεία της ίδιας της ζωής του Χριστού, όπου αυτή η εμπειρία, αυτό το βίωμα, εκφράζεται πληρέστερα, και αυτή η διαδικασία της μεταμόρφωσης αποκαλύπτεται με περισσότερη καθαρότητα. Το πρώτο σημείο είναι η Βάπτισή Του, τότε που το Πνεύμα κατήλθε και στάθηκε πάνω Του. (Σύμφωνα με μια πρώιμη παράδοση της Εκκλησίας που δεν έχει καταγραφεί στα Ευαγγέλια, εκείνη τη στιγμή της Βάπτισης, η επιφάνεια του Ιορδάνη ποταμού γέμισε φλόγες). Το δεύτερο σημείο είναι το ίδιο το γεγονός της Μεταμόρφωσης, τότε που ο Πέτρος, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης είδαν τα μάτια του Χριστού λευκά σαν το χιόνι, να αστραποβολούν τις άκτιστες ενέργειες του Θεού. Το τρίτο σημείο είναι η Ανάσταση, τότε που ο σαρκωθείς Κύριος, με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος, δρασκελίσε σαν άνθρωπος-και σαν τον Άνθρωπο-το κατώφλι του ερχόμενου κόσμου. Και τέλος, το τέταρτο σημείο, είναι η Ανάληψη, τότε που ο Χριστός πήρε τη θέση Του στα δεξιά του Πατρός, ως Θεός και άνθρωπος αξεδιάλυτα ενωμένος.

Τι συμβαίνει όμως με μας; Πως μπορούμε να βιώσουμε στη ζωή μας την εμπειρία της εν δυνάμει έλευσης της Βασιλείας; Πως μπορούμε να βιώσουμε τη μεταμόρφωση στην οποία είμαστε κεκλημένοι;

Καταρχάς, έχουμε βαπτιστεί. Μέσα από τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, έχουμε μυστικά θανατωθεί και αναστηθεί εν Χριστώ. Έχουμε δεχτεί με το Χρίσμα τα δώρα του Αγίου Πνεύματος, που οι Απόστολοι κι οι μαθητές του Χριστού δέχτηκαν κατά την στιγμή της Πεντηκοστής. Όλα αυτά μας έχουν δοθεί. Η δύναμη του Θεού είναι μαζί μας. Κι ωστόσο, έχουμε άραγε δει τη Βασιλεία του Θεού στη ζωή μας; Έχουμε γνωρίσει εκ πείρας, τι μπορεί να σημαίνει «μεταμόρφωση»; Κι αν όχι, γιατί; Τι είναι αυτό που στέκει ανάμεσα σε μας και σε όσα έχουμε κληρονομήσει;

Αυτό που στέκει ανάμεσα σε μας και σε όσα μας έχουν κληροδοτηθεί, ανάμεσα σε μας και τη Βασιλεία, είναι ο θάνατος, ο δικός μας θάνατος. Δεν έχουμε πεθάνει τον εσωτερικό θάνατο και γι' αυτό είμαστε ανίκανοι να οικειοποιηθούμε τη δωρεά της αιώνιας ζωής. Αυτό γίνεται ξεκάθαρο από τον ίδιο τον Ιησού, ο οποίος ακριβώς μιλάει στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα για τη έλευση της Βασιλείας, λέει: « Όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει, όποιος όμως χάσει τη ζωή του εξαιτίας του ευαγγελίου, αυτός θα τη σώσει». Πρέπει με κάποιο τρόπο να μάθουμε τον δρόμο της απώλειας της ζωής μας· πρέπει να μάθουμε τον τρόπο της παραίτησης μας από τη ζωή του «κόσμου τούτου», προκειμένου να κληρονομήσουμε την αιώνια ζωή, να βιώσουμε την έλευση της Βασιλείας.

Πρέπει, εν τέλει, να γίνουμε μαθητές του Χριστού, αληθινοί μαθητές: να Τον ακούσουμε και να διδαχτούμε από Εκείνον. Πρέπει να φτάσουμε στο σημείο να αντιληφθούμε αυτό που εννοεί, όταν λέει: « Όποιος θέλει να με ακολουθήσει - που σημαίνει: "Όποιος θέλει να είναι όπου Εγώ είμαι, όποιος λαχταρά να εισέλθει μαζί Μου στην αιώνια Βασιλεία"- ας απαρνηθεί τον εαυτό του, ας σηκώσει το σταυρό του κι ας με ακολουθήσει».

Μονάχα έχοντας όλα αυτά κατά νου, μπορούμε να αντιληφθούμε το βάρος της λέξης «κάποιοι», που αναφέραμε στην αρχή («υπάρχουν κάποιοι ανάμεσα σ' αυτούς που βρίσκονται εδώ...»). Δεν είναι απλά ότι κάποιοι από τους ακροατές του Χριστού θα πέθαιναν, ενώ κάποιοι άλλοι θα ζούσαν μέχρι να δουν την έλευση της Βασιλείας. Όχι. Οι περισσότεροι από τους παρισταμένους επρόκειτο να ζήσουν μέχρι τη Σταύρωση. Όμως ακόμα κι απ' αυτούς, κάποιοι μόνο επρόκειτο να δουν την εν δυνάμει έλευση της Βασιλείας: μονάχα εκείνοι που θα έχαναν τη ζωή τους και θα παραδίδονταν στο Θεό· μονάχα εκείνοι που θα σήκωναν και θα έκαναν δικό τους το δικό Του Σταυρό· μονάχα εκείνοι που θα απαρνιόντουσαν τον εαυτό τους και θα Τον ακολουθούσαν. Όλοι οι άλλοι, ακόμα κι αν ήταν κατά σάρκα ζωντανοί, δεν θα έβλεπαν τη Βασιλεία και δεν θα βίωναν στη ζωή τους τη δύναμη του Θεού και τη μεταμόρφωση του ανθρώπου.

Οι υποσχέσεις του Χριστού δεν είναι ανθρώπινες υποσχέσεις. Οι υποσχέσεις του

Θεού έχουν την ισχύ των νόμων της φύσης. Είναι στεριωμένες μέσα στη ίδια τη φύση του κόσμου. Πίσω τους υπάρχει ο ίδιος ο δημιουργικός Λόγος που έφερε κάθε τι στην ύπαρξη εκ του μηδενός. Όταν ο Χριστός λέει πως κάποιοι από τους παρισταμένους - από τους παρισταμένους εδώ, σήμερα, μέσα σ' αυτό το ναό - δεν θα γνωρίσουν θάνατο μέχρι να δούν την έλευση της Βασιλείας του Θεού, λέει αλήθεια. Κι είναι τα λόγια Του αληθινά τόσο για μας, όσο και για εκείνους προς τους οποίους απευθύνθηκαν την πρώτη φορά. Κι όχι μόνο αυτά τα λόγια Του, αλλά και τα άλλα: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει» - όποιος θέλει να είναι μαζί Μου - «ας απαρνηθεί τον εαυτό του» και «όποιος χάσει τη ζωή του» - όποιος παραιτηθεί από τη ζωή του - «εξαιτίας Μου και εξαιτίας του ευαγγελίου, αυτός θα τη σώσει».

Ας εκμεταλευτούμε αυτή την περίοδο της νηστείας και τις εβδομάδες που μας απομένουν μέχρι το Πάσχα, για να κάνουμε δικά μας τα λόγια του Χριστού. Το στοίχημα είναι μεγάλο: ή θα γευτούμε την ηδύτητα (γλυκύτητα) της Βασιλείας από τώρα, απ' αυτόν εδώ τον κόσμο, θανατώνοντας μέσα μας τη ζωή «του κόσμου τούτου», ή θα συγκαταλεγούμε ανάμεσα σ' εκείνους που φεύγουν απ' αυτή τη ζωή χωρίς να έχουν πάρει γεύση της αιώνιας ζωής, χωρίς να έχουν ποτέ δει την έλευση της Βασιλείας.

Πηγή: Βασίλειος Όσμπορν, Επίσκοπος Σεργκίεβο, Φως Χριστού, Εν πλω, σ. 119-126.